

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Cæremoniarvm In celebratione Diuinorum Officiorum Observandarvm

Jacobs, Johannes

Antverpiæ, 1621

XXVII. De absolute facienda post Missam defunctorum in die
depositionis, & anniuersario.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40844

CAPVT XXVII.

De absolutione facienda post
Missam defunctorum in die
depositionis & anni-
uersario.

I. **F** Inita Missa pro Defun-
ctis, Sacerdos celebrans
retrahit se ad cornu Epistolæ, vbi
exuitur casula seu Planeta, & de-
posito manipulo accipit plu-
uiale nigrum, Diacono & Sub-
diacono paratis remanentibus.
Tum Subdiaconus medius inter
Acolythos ferentes candelabra
cum cereis ardentibus, defert cru-
cem, præcedentibus duobus aliis
Acolythis, vno cum thuribulo &
nauicula incensi, alio cum vase
aquæ benedictæ & aspersorio: se-
quitur Celebrans, facta prius al-
tari reuerentia, & Diaconus à
sinistris eius. Subdiaconus cum

*Ex Mis.
in Ritu
celebr. n.
ult. &
Rituale
post Of-
ficium
Defun-
ctorum.*

cruce medius inter Ceroferarios
 sistit se ad pedes tumuli seu lecti-
 cæ mortuorum contra altare, ita
 ut inter ipsos & tumulum sit trās-
 itus: Celebrans verò ex alia parte
 in capite loci inter altare & tumu-
 lum, aliquantum versus cornu
 Epistolæ, ita ut crucem Subdiaco-
 ni respiciat, & à sinistris eius Dia-
 conus, ac prope eum Acolythi
 deferentes thuribulum & vas
 aquæ benedictæ. Interim canta-
 tur Responsorium **Libera me**
Domine de morte æterna, &c. &
 dum repetitur Responsorium
 post Versiculum **Requiem æter-**
nam, &c. Celebrans, *nisi adsit Epi-*
scopus, ponit incensum in thuribu-
 lum & benedicit more solito, mi-
 nistrante Diacono nauiculam
 cum cochleari sine osculis, & A-
 colytho thuribulum, & finito per
 chorum ultimo **Kyrie eleison,** Ce-
 lebrans incipit intelligibili voce
Pater noster, & secretò profe-
 quendo

quando reliqua, accipit aspersorium de manu Diaconi, & facta altari reuerentia, comitante eodem Diacono à dextris & tenente fimbriam anteriorem Pluuialis, circuiens tumulum aspergit illum aqua benedicta, ter à parte dextra & ter à sinistra, cùm transit ante crucem profundè inclinat, Diaconus verò si non sit Canonicus genuflectit: postquam Celebrans ad locum suum redierit, reddito ibi aspersorio Diacono, accipit ab eodem thuribulum, & similiter circuiens eodem modo quo asperferat incensat. Et reuersus ad pristinum locum, Diacono tenente librum, iunctis manibus dicit: **Et ne nos inducas in tentationem, & Versus A porta inferi, Requiescat in pace, Domine exaudi orationem meam, Dominus vobiscum, Oremus cum Oratione Absolue quęsumus Domine, &c.** vel alia conuenien-

te, & post eam dicens, **Requiem æternam**, &c. facit crucem manu dextra super tumulum, & dicto per cantores, **Requiescant in pace**, & Resp. **Amen**, præcedente cruce discedit cum aliis prout venerat, ad sacristiam. Si Officium fit pro pluribus Defunctis, **Oratio & Versus** dicuntur in numero plurali, & si Defunctus fuerit Sacerdos vel Episcopus, in **Oratione** exprimitur nomen dignitatis. Præsente corpore Defuncti, Subdiaconus cum cruce medius inter ceroferarios collocabit se apud feretrum ad caput Defuncti (qui si fuerit Sacerdos, ponendus est capite versus altare, alij verò non Sacerdotes ponuntur pedibus versus altare) Celebrans autem cum Diacono & aliis ministris sistet se ad pedes Defuncti, & ante **Resp.** dicet Orationem, **Non intres in iudicium**, &c. vt in Rituali Romano, & post **Resp.** & **Versus** vt suprà, ac Orationem, **Deus cui proprium est**, &c. alia dicun-

*Ritual.
tit. de
exequiis.*

dicuntur & obseruantur prout in eodem Rituali: vbi etiam antè præscribuntur Preces seu Suffragia dicenda quando corpus Defuncti deferretur ad Ecclesiam & post ingressum in eam.

2. Si verò non adsit feretrum aut tumulus seu lectica mortuorum ad quam eundem sit, Sacerdos dicto **Placeat**, &c. accedens ad cornu Epistolæ altaris, deposita ibi planeta & manipulo, accipiet pluuiale vt supra, & stans ibidem versus altare expectabit finem **Responsorij**, Acolythis seu alijs interim extendentibus ante infimum gradum altaris pannum nigrum: & circa finem **Responsorij** ipse, *vel Episcopus si adsit*, imponet thus in thuribulum vt supra, quod aliquis Acolythus tenebit ibi iuxta cornu altaris, & alius vas aquæ benedictæ cum aspersorio.

*Cap. li.
2. c. 37.*

Cele-

Celebrans dicto per chorum vltimo **Kyrie eleison**, stans adhuc in dicto cornu versus altare dicet vt supra **Pater noster**, quod secreto profequendo accedet ad medium altaris, & versus ad dictum pannū, ministrante Diacono aspersoriū, ter asperget super eundem pannum, tum ministrante eodem Diacono thuribulum, thurificabit simili modo, ter ducens thuribulum versus pannum: deinde conuersus ad altare in cornu Epistolę ex libro super illud posito dicet: **Et ne nos**, & reliqua vt supra, & dicto per cantores **Requiescat in pace**, accedens ad cornu Euangelij, & signans altare ac se ipsum dicet **Euangelium** S. Ioannis: quo finito, cum debitis reuerentijs medius inter Diaconum & Subdiaconum, præcedentibus Acolythis redibit ad sacristiam ad se exuendum.

Ex Car.

l. 2. cap.

II. 6.

37.

3. *Episcopus si præsens sit, intereādum*

dum cantatur **Responsorium** sedet cooperto capite, Assistentibus & alijs de choro pariter sedentibus; & circa finem **Respons.** imponit ac benedicit incensum more solito, ministrante Presbytero assistente nauiculam cum cochleari sine osculis, & Caremoniario vel eo deficiente, Acolytho thuribulum: incepto **Kyrie eleison** detecto capite surgit, & sic stat vsque ad finem, & pariter omnes alij stant. Si verò Episcopus ipse voluerit absolueri, statim finita Missa, vel si sermo habendus sit in laudem defuncti, pro quo Missa celebrata est, eo finito, per Assistentes exuetur cappa apud sedem suam, & supra rochetum induetur Amictu, Stola & Pluuiali nigro ac Mitra simplici: vel si ipse Missam celebrauerit, depositis ibidem Planeta, Dalmatica & Tunicella ac Manipulo, capiet Pluuiale: & omnia fient prout in Caremoniali lib. 2. cap. 11. post Missam.

Ex cap.
12. 36.
& 37.

Cap. 11